

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

протокол № 7 від 11.06.2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по закладу

від 11.06.2021 № 107-ОД

Положення
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
комунального закладу «Кам'янський ліцей №1
Кам'янської міської ради Черкаської області»

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у комунальному закладі «Кам'янський ліцей №1 Кам'янської міської ради Черкаської області (далі - Положення) встановлює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між учасниками освітнього процесу.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про видавничу справу», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту освітнього закладу, Правил внутрішнього трудового розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ліцею.

1.3. Метою Положення є дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу, розвиток корпоративної культури, забезпечення академічної свободи, підтримка особливих взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, запобігання порушенню академічної доброчесності.

1.4. Заклад у своїй діяльності дотримується принципу меритократичності, що означає оцінювання учнів винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску у розвиток закладу, що є підставою для їх подальшого матеріального, морального та кар'єрного стимулювання.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язані виконувати норми даного Положення, дотримуватись загальновизнаних правил етики, моралі, поважати гідність осіб, які працюють та здобувають освіту в закладі, підтримувати систему партнерських відносин між усіма

учасниками освітнього процесу, формувати сприятливе академічне середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ліцею.

1.6. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній, науковій, виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

1.7. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

2. Поняття та засади академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень.

2.2. Дотримання академічної доброчесності в закладі пов'язане із сповідуванням педагогічними працівниками та здобувачами освіти наступних принципів:

2.2.1. *Верховенства права.* У освітньому середовищі пріоритетом є дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

2.2.2. *Законності.* У своїй діяльності всі учасники освітнього процесу повинні суворо дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

2.2.3. *Соціальної справедливості.* У взаємовідносинах між усіма учасниками освітнього процесу має здійснюватися забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі у житті держави та закладу, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

2.2.4. *Науковості.* Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати здобувачів освіти та колег з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал з позицій останніх досягнень у галузі технологій; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

2.2.5. *Дотримання авторського права.* Всі учасники освітнього процесу зобов'язані посилалися на джерела інформації у разі

використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, (крім дозволених для використання), без списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

2.2.6. Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів загальної середньої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допускати свідомого завищення, або заниження оцінки результатів навчання здобувачів загальної середньої освіти.

2.2.7. Професіоналізму та компетентності. дане положення вимагає наявності у педагогічних працівників закладу управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

2.2.8. Партнерства і взаємодопомоги. Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

2.2.9. Відкритості й прозорості. Усі процеси, документи в закладі, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

2.2.10. Відповідальності. Здобувачі загальної середньої освіти та педагогічні працівники закладу мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

3. Політика академічної доброчесності

3.1. Кожен учасник освітнього процесу наділений правом вільно обирати свою громадську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

3.2. Офіційне висвітлення діяльності ліцею та напрямів його розвитку може здійснювати директор, або особа за його дорученням.

3.3. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, ображає людину, або може завдати серйозної шкоди закладу освіти, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3.4. Гідним для учасників освітнього процесу є:

- шанобливе ставлення до символіки ліцею;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду педагогічних працівників, спеціалістів, обслуговуючого персоналу, здобувачів освіти та їх батьків;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

- навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності учасників освітнього процесу;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю;
- підробка та використання офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів, якщо це не передбачено освітнім процесом;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління уліцеї та на його території, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

4. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

4.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій;

- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази ліцею;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про методики і результати власної навчальної (творчої, наукової) діяльності;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики та високих стандартів у спілкуванні між педагогами.

4.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- користування інфраструктурою ліцею відповідально, економно та за призначенням;
- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення престижу власними досягненнями в навчанні, спорті, творчості.

4.3. Порухенням академічної доброчесності вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої) діяльності та організації освітнього процесу. Формами обману є, зокрема академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг чи будь – яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення, або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

5. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

5.1. Види відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та дане Положення.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/ посадова, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи; - контрольні роботи; - контрольні зрізи знань; - річне оцінювання (для екстернів); - моніторинги якості знань	Повторне письмове проходження оцінювання термін -1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		-державна підсумкова атестація; -річне оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у ліцеї. Незарахування результатів	Атестаційна комісія державної підсумкової атестації

		-І етап Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі,
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагогічні працівники	Свідоме завищення , або заниження оцінки результатів навчання -усні відповіді; -домашні роботи; -контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи; -ДПА; - тематичне оцінювання; -олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується у зазначений термін опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, педагогічних звань	Адміністрація ліцею, атестаційна комісія I рівня
Обман: фальсифікація, фабрикація, плагіат	Педагогічні працівники, як автори	Навчально-методичні продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні розробки; -методичні рекомендації; -навчальні посібники; -навчально- методичні посібники; -наочні посібники; -статті та ін.;	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу , або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилок, фальсифікація інформації про власну освітню діяльність є підставою для відмови у присвоєнні, або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; Б) у разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами освіти під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності, є підставою для позбавлення педагогічного працівника I, II категорії.	Педагогічна рада ліцею, методична рада ліцею, атестаційна комісія I рівня

- при необ'єктивному оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;

- спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих ідей, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні, або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

- надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру, об'єму є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції.

5.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до такої відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота тощо);

- при моніторингу якості знань не зараховуються результати, при участі у І етапі (шкільному) Всеукраїнських учнівських олімпіадах, конкурсах – робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учень не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.

6. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в закладі використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

6.1. Інформування здобувачів загальної середньої освіти, педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики.

- Ознайомлення із даним Положенням під розписку при прийомі на роботу працівника після його знайомства із правилами внутрішнього розпорядку закладу.
- Положення доводиться до відома здобувачів освіти, педагогічних працівників, батьківської громади на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

6.2. Заступник директора ліцею з навчально-виховної роботи, який відповідає за методичну роботу:

- забезпечує шляхом консультацій, практикумів та інших колективних, чи індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;
- використовує у своїй діяльності рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

6.3. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6.3. Педагогічні працівники в ході своєї фахової діяльності дотримуються академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу зі здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (порушення правил оформлення цитування, плагіат, посилення на джерела інформації, списування).

7. Організація роботи комісії з питань академічної доброчесності

З метою виконання норм Положення про академічну доброчесність комунального закладу «Кам'янський ліцей №1 Кам'янської міської ради Черкаської області» в закладі створюється Комісія з питань академічної доброчесності (далі Комісія).

7.1. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

7.2. Склад Комісії затверджується наказом директора закладу .

7.3. До складу Комісії входять представники ради ліцею, учнівського самоврядування та педагогічного колективу.

7.4. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки, визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

7.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні складатиме не менше, ніж дві третини її складу.

7. 6. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно

ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

7.7. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

7.8. Під час засідання Комісії відбувається оформлення протоколу, який підписує Голова та секретар.

7.9. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення, чи підготовки та можливість такого порушення, або має пропозиції, чи доповнення до Положення, зобов'язаний

7.9.1. Звернутися до Голови, або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови про порушення норм даного Положення.

7.9.2. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис).

7.9.3. Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

7.10. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

7.11. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення, чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

7.12. Комісія, не менше одного разу на рік, звітує про свою роботу перед колегіальним органом управління закладу (педагогічною радою).

8. Повноваження Комісії:

8.1. Одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

8.2. Залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

8.3. Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів загальної середньої освіти;

8.4. Надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення.

8.5. Інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних актів закладу загальної середньої освіти.

9. Заключні положення

9.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення. Незнання, або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

9.2. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу комунального закладу «Кам'янський ліцей №1 Кам'янської міської ради Черкаської області» погоджується педагогічною радою ліцею та вводиться в дію наказом директора.

9.3. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням педагогічної ради ліцею та вводяться в дію наказом директора ліцею.